

***Monitoring
Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych
za 2019 rok
dla
Powiatowego Urzędu Pracy
we Wrześni***

SPIS TREŚCI:

1.	<i>Wstęp.....</i>	3
2.	<i>Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie wrzesińskim</i>	6
2.1.	<i>Bezrobotni i oferty pracy.....</i>	6
2.2.	<i>Długotrwałe bezrobocie w zawodach</i>	11
2.3.	<i>Wskaźnik płynności osób bezrobotnych</i>	12
2.4.	<i>Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów.</i>	13
2.5.	<i>Analiza wskaźnika dostępności ofert pracy.....</i>	14
3.	<i>Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....</i>	18
3.1.	<i>Zawody deficytowe w powiecie wrzesińskim w 2018 roku.....</i>	20
3.2.	<i>Zawody zrównoważone w powiecie wrzesińskim w 2018 roku.</i>	23
3.3.	<i>Zawody nadwyżkowe w powiecie wrzesińskim w 2018 roku.....</i>	23
4..	<i>Analiza rynku edukacyjnego.....</i>	26
4.1	<i>Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych</i>	26
5.	<i>Podsumowanie.....</i>	28

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2019 roku w powiecie wrzesińskim został przygotowany, w oparciu o nowe zalecenia metodyczne przygotowane zgodnie z *Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy* opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych w Łodzi, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach projektu pn. *Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Prezentowane opracowanie ukazuje kompleksową analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy we Wrześni oraz analizę zjawiska bezrobocia notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni w 2019 roku i według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Celem opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla powiatu wrzesińskiego w 2019 roku jest określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy, stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych, określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń, bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół), usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, usprawnienie pośrednictwa pracy, ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zgodnie z zaleceniami metodycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w opracowaniu analizowane są:

- ✓ **Zawody deficytowe** – to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby

opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawody nadwyżkowe** - to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody zrównoważone** - to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.
- ✓ **Umiejętności** - to zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.
- ✓ **Uprawnienia** - to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebiecia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.

- ✓ **Kwalifikacje** - to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w głównej mierze w oparciu o dane zgromadzone w systemie Syriusz Std – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na podstawie danych dotyczących ofert pracy podmiotów publicznych oraz ofert publikowanych w Internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, badań Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę).

Zaimplementowane dane zawierające wyliczone wskaźniki umożliwiają określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwalają na przeprowadzenie szczegółowej analizy lokalnego rynku pracy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust.1 pkt. 9 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2019, poz. 1482 z późn. zm.). Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Ze względu na fakt, iż prezentowana analiza w dużej mierze ma wymiar wskaźnikowy, dla większej przejrzystości opracowania w opisie zaprezentowano najważniejsze wskaźniki, które zostały następnie odpowiednio zinterpretowane.

2. *Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie wrzesińskim*

Powiat wrzesiński od kilku lat cechuje się dynamicznym rozwojem społeczno – gospodarczym, który koreluje z coraz niższą stopą bezrobocia. Na koniec 2019 roku stopa bezrobocia w powiecie wrzesińskim wynosiła 3,1%, przy stopie bezrobocia w województwie wielkopolskim kształtującej się na poziomie 2,8%, a w kraju 5,2%. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w ostatnich latach jest bardzo pozytywna. Na przestrzeni ostatnich lat stopa bezrobocia osiągnęła najniższy poziom. W porównaniu do danych z końca 2018 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,3%. Na koniec 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni zarejestrowanych było 1 131 osób bezrobotnych. W porównaniu do danych z końca 2018 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 23 osoby. Bezrobocie w powiecie wrzesińskim jest wysoce sfeminizowane. Na koniec 2019 roku w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wrześni zarejestrowanych było 713 bezrobotnych kobiet – 63% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz odpowiednio 418 bezrobotnych mężczyzn – 37%. Na koniec 2019 roku 228 osób bezrobotnych, tj. 20,2% bezrobotnych z terenu powiatu wrzesińskiego posiadało prawo do zasiłku. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni znajdowało się 435 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 38,5% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych, 283 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia, tj. 25% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz 127 osób niepełnosprawnych, tj. 11,2% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych w poszczególnych jednostkach administracyjnych powiatu wrzesińskiego na koniec grudnia 2019 r. wynosiła: Września – 661 osób bezrobotnych, Miłosław – 154 osoby bezrobotne, Nekla – 85 osób bezrobotnych, Kołaczkowo – 88 osób bezrobotnych oraz Pызdry – 143 osoby bezrobotne.

2.1. *Bezrobotni i oferty pracy*

W niniejszym podrozdziale przedstawiono dane, które dotyczą bezrobocia wśród mieszkańców powiatu wrzesińskiego w odniesieniu do posiadanego przez bezrobotnych zawodu oraz zgłoszonych ofert pracy na analizowanym terenie. Prezentowane wielkości podane zostały z uwzględnieniem elementarnych grup zawodowych osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni. W tabeli poniżej

zaprezentowane zostały elementarne grupy zawodowe, które generowały największą liczbę osób bezrobotnych według danych na koniec grudnia 2019 roku.

Najwięcej osób bezrobotnych należało do grupy następujących zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 173 osoby. Pozostałe zawody elementarne, w których odnotowano znaczną liczbę osób bezrobotnych to: kucharze – 39 osób, pracownicy obsługi biurowej - 31 osób, fryzjerzy – 29 osób, stolarze meblowi i pokrewni – 21 osób, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani – 20 osób, mechanicy pojazdów samochodowych – 18 osób, szwaczki, hafciarki i pokrewni – 17 osób, ekonomiści – 17 osób, malarze budowlani i pokrewni – 15 osób, elektromechanicy i pokrewni – 15 osób, dietetycy i żywieniowcy – 15 osób.

Tabela 1. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	173
5120	Kucharze	39
4110	Pracownicy obsługi biurowej	31
5141	Fryzjerzy	29
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	21
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	20
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	18
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	17
2631	Ekonomiści	17
7131	Malarze budowlani i pokrewni	15
7412	Elektromechanicy i elektrycy	15
3220	Dietetycy i żywieniowcy	15
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	15
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	15
4321	Magazynierzy i pokrewni	14
7534	Tapicerzy i pokrewni	13
3314	Średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych	13
7531	Krawcy, kuśnierze i kapelusznicy i pokrewni	13
4224	Recepcjoniści hotelowi	12
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej nie sklasyfikowani	12

Z liczby rejestracji osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni w całym 2019 roku wynika, że największy napływ osób bezrobotnych odnotowano w takich elementarnych grupach zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) –

323 osoby, kucharze – 79 osób, pracownicy obsługi biurowej – 78 osób, stolarze meblowi i pokrewni – 61 osób, fryzjerzy – 60 osób, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani – 57 osób, mechanicy pojazdów samochodowych – 56 osób, elektromechanicy i elektrycy – 47 osób, średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych – 44 osoby, lakiernicy – 41 osób.

Tabela 2. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	323
5120	Kucharze	79
4110	Pracownicy obsługi biurowej	78
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	61
5141	Fryzjerzy	60
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	57
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	56
7412	Elektromechanicy i elektrycy	47
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	44
7132	Lakiernicy	41
7534	Tapicerzy i pokrewni	40
7222	Ślusarze i pokrewni	40
4321	Magazynierzy i pokrewni	40
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	32
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	31
3220	Dietetycy i żywieniowcy	31
2631	Ekonomiści	30
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	28
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej nie sklasyfikowani	26
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	26

Najwięcej wyrejestrowań odnotowano w takich elementarnych grupach zawodów jak: sprzedawcy sklepowi i ekspedienci – 344 osoby, kucharze – 94 osoby, pracownicy obsługi biurowej – 75 osób, fryzjerzy 64 osoby, mechanicy pojazdów samochodowych – 63 osoby, stolarze meblowi i pokrewni 59 osób, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani – 56 osób, elektromechanicy i elektrycy – 51 osób, dietetycy i żywieniowcy – 45 osób, lakiernicy – 41 osób.

Tabela 3. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (odpływ) jest największa w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (odpływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	344
5120	Kucharze	94
4110	Pracownicy obsługi biurowej	75
5141	Fryzjerzy	64
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	63
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	59
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	56
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	51
3220	Dietetycy i żywieniowcy	45
7132	Lakiernicy	41
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	39
7222	Ślusarze i pokrewni	37
4321	Magazynierzy i pokrewni	37
7534	Tapicerzy i pokrewni	36
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	33
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	32
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	30
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	29
5153	Gospodarze budynków	28
2631	Ekonomiści	28

Według danych w całym 2019 roku w bazie CBOP (PUP+OHP+Eures) w powiecie wrzesińskim złożone zostały 1 907 oferty pracy. Ponadto w Internecie dostępnych było 1 066 ofert pracy, co razem daje 2 973 oferty pracy. Największa liczba ofert pracy uwzględniając oba źródła ofert pracy w 2019 roku kierowana była do przedstawicieli takich wielkich grup zawodowych jak: operatorzy maszyn i urządzeń – 599 ofert, pracownicy wykonujący prace proste – 475 ofert, pracownicy usług i sprzedawcy – 434 oferty, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 409 ofert.

Tabela 4. Analiza ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2019 roku.

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie		
		CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Suma
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	554	45	599
9	Pracownicy wykonujący prace proste	407	68	475
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	259	175	434

7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	330	79	409
3	Technicy i inny średni personel	78	211	289
2	Specjaliści	56	217	273
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	36	229	265
4	Pracownicy biurowi	147	42	189
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	40	0	40
0	Siły zbrojne	0	0	0

Z liczby ofert pracy dostępnych na lokalnym rynku pracy (oferty pochodzące z PUP we Wrześni oraz oferty pracy dostępne w Internecie) rozpatrywanych z punktu widzenia elementarnych grup zawodowych wynika, że w 2019 roku największa liczba ofert pracy dotyczyła pracy w zawodzie: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych – 290 ofert, sprzedawcy sklepowi (ekspedienty) – 116 ofert, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna – 106 ofert, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani – 97 ofert, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej nie sklasyfikowani – 96 ofert, pracownicy obsługi biurowej – 94 oferty, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani – 94 oferty, kierowcy, operatorzy wózków jezdniowych – 92 oferty, kierownicy ds. obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani – 78 ofert, inżynierowie elektrycy – 78 ofert, technicy mechanicy – 74 oferty.

Tabela 5. Analiza ofert pracy według elementarnych grup zawodów w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie		
		CBOP (PUP+OHP+ EURES)	Internet	Suma
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	276	14	290
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	59	57	116
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	106	0	106
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani	63	34	97
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej nie sklasyfikowani	32	64	96
4110	Pracownicy obsługi biurowej	94	0	94
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani	9	85	94
8344	Kierowcy, operatorzy wózków jezdniowych	78	14	92
1219	Kierownicy ds. obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani	30	48	78
2151	Inżynierowie elektrycy	0	78	78
3115	Technicy mechanicy	4	70	74

5153	Gospodarze budynków	71	0	71
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	70	0	70
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej nie sklasyfikowani	65	0	65
7222	Ślusarze i pokrewni	50	14	64
4321	Magazynierzy i pokrewni	33	21	54
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	52	0	52
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	20	31	51
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	11	34	45
2433	Specjaliści ds. sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	4	37	41

2.2. Długotrwałe bezrobocie w zawodach

Poniżej przedstawiono zawody (według kodu czterocyfrowego), które najsilniej generowały długotrwałe bezrobocie w powiecie wrzesińskim w 2019 roku. Wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwałe bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwałe bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wartość wskaźnika przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwałe nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwałe bezrobotnym). Osoby bezrobotne reprezentujące wymienione zawody mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia i są w największym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem. Należy jednak podkreślić, że w wymienionych elementarnych grupach zawodowych zarejestrowanych było niewielu długotrwałe bezrobotnych, często była to jedna osoba długotrwałe bezrobotna w danym zawodzie. W związku z powyższym do przedstawionych danych należy podchodzić z dużą ostrożnością.

Tabela 6. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie według kodu czterocyfrowego.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	100,00
2161	Architekci	100,00
2162	Architekci krajobrazu	100,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej nie sklasyfikowani	100,00
3251	Asystenci dentyści	100,00
3515	Technicy sieci internetowych	100,00

4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	100,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	100,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	100,00
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani	100,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	100,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	100,00

2.3. Wskaźnik płynności osób bezrobotnych

Poniżej przedstawione zostały informacje na temat kierunków i natężenia fluktuacji osób bezrobotnych (rejestracji – napływu i wyrejestrowań – odpływu osób bezrobotnych). Wartość miernika płynności wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. W przypadku, gdy napływ przewyższa odpływ oznacza to wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Gdy odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), liczba bezrobotnych w grupie zawodów jest constans i nie ulega zmianie. W sytuacji, gdy odpływ przewyższa napływ, mamy do czynienia ze spadkiem bezrobotnych w zawodzie. Największy wskaźnik płynności w 2019 roku dotyczył m.in. takich elementarnych grup zawodów jak: inżynierowie mechanicy, specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska, specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej nie sklasyfikowani, ratownicy medyczni.

Tabela 7. Grupy zawodów elementarnych, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2144	Inżynierowie mechanicy	3,0000
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	2,0000
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,0000
3256	Ratownicy medyczni	2,0000
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,0000
3341	Kierownicy biura	2,0000
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,0000
7114	Betoniarze, betoniarz zbrojarze i pokrewni	2,0000
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,0000
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	2,0000

7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	2,0000
8182	Maszyści kotłów parowych i pokrewni	2,0000
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1,8750
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	1,8000
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,6667
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani	1,6667
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1,6250
3321	Agenci ubezpieczeniowi	1,5000

Wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w takich elementarnych grupach zawodów jak: kierownicy ds. strategii i planowania, kierownicy ds. budownictwa, kierownicy ds. logistyki i dziedzin pokrewnych, specjaliści ds. ochrony środowiska, położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych.

Tabela 8. Grupa zawodów elementarnych, w których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najniższy.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	0,0000
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,0000
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,0000
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	0,0000
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,0000
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0,0000
2621	Archiwiści i muzealnicy	0,0000
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	0,0000
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0,0000
4323	Pracownicy do spraw transportu	0,0000
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej nie sklasyfikowani	0,0000
5211	Sprzedawcy na targach i bazarach	0,0000
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,0000
5246	Wydawcy posiłków	0,0000
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0,0000
7543	Klasyfikatoryzy wyrobów przemysłowych	0,0000

2.4. Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów.

Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy opiera się na wyliczaniu wskaźnika niedopasowania struktury ofert pracy dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni oraz ofert pracy dostępnych w Internecie w 2019 roku według wielkich grup zawodów. Wskaźnik struktury ofert pracy stanowi iloraz przeciętnej liczby ofert pracy w grupie zawodów do całkowitej liczby ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Na podstawie

wskaźnika struktury ofert pracy według źródeł wyliczony został wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy. Na jego podstawie przedstawiono grupy zawodów, w których oferty pracy są niedoreprezentowane w PUP we Wrześni (wartość wskaźnika przyjmuje wartość <1). Taka wartość wskaźnika oznacza, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów. Druga grupa zawodów to zawody, w których oferty pracy są nadreprezentowane w PUP we Wrześni (wartość wskaźnika przyjmuje wartość >1). Taki wskaźnik oznacza, że pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP we Wrześni niż w Internecie. Do zawodów niedoreprezentowanych w PUP we Wrześni zalicza się takie wielkie grupy zawodów jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, specjaliści oraz technicy i inny średni personel, pracownicy usług i sprzedawcy. Do zawodów nadreprezentowanych w PUP we Wrześni zalicza się takie wielkie grupy zawodów jak: pracownicy biurowi, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy wykonujący prace proste.

Tabela 9. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2019 roku.

Wielkie grupy zawodowe	Wskaźnik struktury według źródeł		Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy (PUP vs internet)
	PUP	Internet	
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1,89%	21,48%	0,09
Specjaliści	2,94%	20,36%	0,14
Technicy i inny średni personel	4,09%	19,79%	0,21
Pracownicy biurowi	7,71%	3,94%	1,96
Pracownicy usług i sprzedawcy	13,58%	16,42%	0,83
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2,10%	0,00%	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	17,30%	7,41%	2,34
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	29,05%	4,22%	6,88
Pracownicy wykonujący prace proste	21,34%	6,38%	3,35
Siły zbrojne	0,00%	0,00%	-

2.5. Analiza wskaźnika dostępności ofert pracy

Wskaźnik dostępności ofert pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy (ofert pracy) do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy. Analiza tego miernika pozwala określić jaki odsetek całkowitego popytu na pracę stanowią wolne miejsca pracy.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Wskaźnik dostępności oferty pracy obliczany jest według wzoru:

$$B/O_t^k = \frac{\overline{B}_t^k}{\overline{O}_t^k}$$

gdzie

$\overline{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t

$\overline{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t

Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Im wyższa wartość miernika, tym dostępność niższa. Wartość miernika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość miernika, tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.

Przyjmuje wartości z przedziału $(0, +\infty)$.

$B/O_t^k = 0$ brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$B/O_t^k < 1$ przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

$B/O_t^k > 1$ dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa na znalezienie pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Zgodnie z przedstawionymi danymi największa szansa na znalezienie pracy występuje w wielkich grupach zawodowych jak: przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy biurowi.

Najmniejsza dostępność miejsc pracy występuje w takich wielkich grupach zawodowych jak: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, pracownicy usług i sprzedawcy.

Tabela 10. Wskaźnik dostępności ofert pracy – wielkie grupy zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,43
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,48
4	Pracownicy biurowi	0,95
9	Pracownicy wykonujący prace proste	1,36
2	Specjaliści	2,33
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,38
3	Technicy i inny średni personel	2,54
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	3,13
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	8,40

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele następujących elementarnych grup zawodowych:

Tabela 11. Niski wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0
1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	0
2353	Lektorzy języków obcych	0
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0
2511	Analitycy systemów komputerowych	0
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej nie sklasyfikowani	0
3118	Kreślarze	0
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	0
3211	Operatorzy aparatury medycznej	0
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0
3355	Policjanci	0
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0
4214	Windykatorzy i pokrewni	0
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
4313	Pracownicy obsługi placowej	0
4322	Planiści produkcyjni	0

4415	Pracownicy działów kadr	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
7127	Monterzy konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
9611	Ładowacze nieczystości	0

Najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele następujących elementarnych grup zawodowych:

Tabela 12. Wysoki wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
3220	Dietetycy i żywieniowcy	307,0000
7131	Malarze budowlani i pokrewni	185,0000
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	84,0000
7213	Blacharze	71,0000
5120	Kucharze	54,4000
9121	Praczk	52,0000
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej nie sklasyfikowani	46,6667
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	43,0000
5141	Fryzjerzy	42,5556
2413	Analitycy finansowi	38,0000
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	36,0000
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	35,0000
2144	Inżynierowie mechanicy	32,0000
9412	Pomoce kuchenne	31,5000
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej nie sklasyfikowani	28,0000
9613	Zamiatacze i pokrewni	26,0000
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	25,5000
3240	Technicy weterynarii	21,5000
3112	Technicy budownictwa	20,5000
6113	Ogrodnicy	20,0000
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	18,0000
3251	Asystenci dentystyczni	18,0000
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	17,0000
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	15,0000
7132	Lakiernicy	14,5000
5131	Kelnerzy	13,6364
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	13,4286

2352	Nauczyciele szkół specjalnych	13,0000
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	12,0000
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	12,0000
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	12,0000
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	10,9333
5132	Barmani	10,3333
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	10,0000

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, a więc zawodów pożądaných przez pracodawców oraz zawodów nieadekwatnych do potrzeb i wymagań rynku pracy, a także oczekiwań pracodawców.

Tabela 13. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie wrzesińskim - informacja sygnałna - 2019 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Analitycy systemów komputerowych
		Kierownicy do spraw finansowych
		Lektorzy języków obcych
		Piloci statków powietrznych i personel pokrewny
		Planiści produkcyjni
		Pracownicy obsługi płacowej
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Lekarze weterynarii specjaliści
		Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
		Sekretarze medyczni i pokrewni
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi
		Ładowacze nieczystości
	zawód deficytowy	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem
		Agenci ubezpieczeniowi
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży

		Inżynierowie elektrycy
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Właściciele sklepów
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
		Technicy elektroniki i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Elektrycy budowlani i pokrewni
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Blacharze
		Analitycy finansowi
		Pomoce kuchenne
		Ogrodnicy
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Barmani
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Stolarze meblowi i pokrewni
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Ekonomiści
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Rolnicy upraw polowych
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
		Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów
		Introligatorzy i pokrewni
		Chemicy
		Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych
		Technicy medyczni i dentystyczni

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**

3.1. Zawody deficytowe w powiecie wrzesińskim w 2019 roku

W obowiązującej metodologii zakłada się, iż **zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. W 2019 roku odnotowano 17 następujących elementarnych grup zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu:

Tabela 14. Elementarne grupy zawodów maksymalnie deficytowych.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	4		0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	3	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	3	0,00	0,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	2	0,00	0,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	1		0,00
2353	Lektorzy języków obcych	1		0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	1		0,00
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	1		0,00
4322	Planiści produkcyjni	1		0,00
4313	Pracownicy obsługi płacowej	1		0,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	1	0,00	0,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0	0,00	0,00
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	0	0,00	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0	50,00	50,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0	50,00	50,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0	0,00	0,00
9611	Ładowacze nieczystości	0	50,00	50,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

W 2019 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 20 elementarnych grup zawodów deficytowych.

Tabela 15. Ranking elementarnych zawodów deficytowych w 2019 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0,08	3,75	0,02		1,50		0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami	0,08	1,42	0,06		1,00	0,00	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,08	1,08	0,08		1,50		0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,17	1,50	0,11		1,00		0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	3,67	29,17	0,13	25,00	1,00	0,00	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1,17	8,08	0,14	0,00	1,00	0,00	0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	1,50	7,50	0,20				0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,17	0,67	0,25		1,00	0,00	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5,42	16,83	0,32	0,00	1,13	33,33	11,11
5221	Właściciele sklepów	0,50	1,42	0,35	0,00	1,00		0,00
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,92	2,42	0,38	0,00	1,67	0,00	0,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	2,42	5,67	0,43	0,00	1,00	0,00	0,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0,50	1,17	0,43		2,00		0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0,25	0,50	0,50		1,50	0,00	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,83	1,58	0,53	0,00	1,00		0,00
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	0,75	1,17	0,64		1,25		0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	1,00	1,42	0,71		1,14	0,00	0,00

7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	3,42	4,25	0,80	25,00	1,19	15,00	5,00
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0,92	1,08	0,85		2,00	0,00	0,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0,92	1,08	0,85		1,00		0,00

3.2. Zawody zrównoważone w powiecie wrzesińskim w 2019 roku.

Zgodnie z metodologią opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto, że zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. W 2019 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 3 elementarne grupy zawodów zrównoważonych:

Tabela 16. Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,08	1,00	0,00	0,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,25	0,25	1,00	66,67	66,67
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,75	0,75	1,00	0,00	0,00

3.3. Zawody nadwyżkowe w powiecie wrzesińskim w 2019 roku.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości. W 2019 roku odnotowano 10 elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych:

Tabela 17. Elementarne grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
2631	Ekonomiści	19
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	10
6111	Rolnicy upraw polowych	5
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	3
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	2

7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	2
7323	Introligatorzy i pokrewni	2
2113	Chemicy	1
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	1
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	1

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości.

W 2019 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 10 elementarnych grup zawodów nadwyżkowych.

Tabela 18. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7213	Błacharze	5,92	0,08	71,00	33,33	0,94	100,00	0,00
2413	Analitycy finansowi	3,17	0,08	38,00	66,67	0,75		0,00
9412	Pomoce kuchenne	5,25	0,17	31,50	40,00	0,79	50,00	50,00
6113	Ogrodnicy	6,67	0,33	20,00	66,67	0,75	25,00	25,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	2,83	0,17	17,00	66,67	0,67	0,00	0,00
5132	Barmani	2,58	0,25	10,33	33,33	0,86	66,67	33,33
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	14,67	8,08	1,81	46,67	0,94	0,00	0,00
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	2,08	1,17	1,79	66,67	0,00		0,00
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	21,58	14,42	1,50	38,10	0,97	26,83	17,07
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	1,42	1,00	1,42	50,00	0,00		0,00

4. Analiza rynku edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni stanowi uzupełnienie i rozszerzenie szczegółowych danych dotyczących deficytu lub też nadwyżki w danym zawodzie dokonanej na podstawie metody rankingowej. Informacje o liczbie absolwentów szkół stanowią niezwykle ważną informację umożliwiającą określenie kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

4.1. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Systemu Informacji Oświatowej liczba absolwentów w 2019 roku w powiecie wrzesińskim wynosiła 763 osoby, w tym 318 osób ukończyło technikum, 252 osób ukończyło liceum ogólnokształcące, 174 osoby ukończyły zasadniczą szkołę zawodową, 16 osób ukończyło szkołę policealną oraz 3 osoby ukończyły szkołę przysposabiającą do pracy. Na koniec grudnia 2019 roku w ewidencji PUP we Wrześni zarejestrowanych było 48 bezrobotnych absolwentów kończących szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu wrzesińskiego. Bardzo ważnym miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100 ,$$

gdzie:

BA_t^k liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja.

A_{t-1}^k liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna) bądź nazwy szkoły – stan za poprzedni rok szkolny.

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k (w%). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższy wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Powyższa analiza ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród wszystkich absolwentów w powiecie wrzesińskim w roku 2019 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 21. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w 2019 roku Ogółem	Liczba bezrobotnych absolwentów stan na koniec grudnia 2019 roku	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%) stan na koniec grudnia 2019 roku
Zasadnicza szkoła zawodowa	174	13	7,47%
Szkoła przysposabiająca do pracy	3	0	0
Technikum	318	23	7,23%
Liceum ogólnokształcące	252	10	3,97%
Szkoła policealna	16	2	12,50%

5. Podsumowanie

Analiza lokalnego rynku pracy pozwala na sformułowanie kilku wniosków zamykających opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

- liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych według stanu na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 1131 osób. Największy poziom bezrobocia odnotowano w lutym 2019 r. – 1316 osób, najmniejszą wartość osiągnął w miesiącu lipcu 2019 r., kiedy liczba bezrobotnych spadła do 1108 osób. Nastąpił spadek stopy bezrobocia, jej wartość w grudniu 2019 r. w powiecie wrzesińskim wyniosła 3,1% i zmniejszyła się o 0,3 punktu procentowego w stosunku do grudnia 2018 r.;
- wśród zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa prym wiodą sprzedawcy, kucharze, pracownicy obsługi biurowej, fryzjerzy, stolarze meblowi i pokrewni, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle, gdzie indziej nie sklasyfikowani. Najczęściej rejestrowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), kucharze, pracownicy obsługi biurowej, stolarze meblowi i pokrewni, fryzjerzy, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani, mechanicy pojazdów samochodowych. W 2019 r. z ewidencji PUP najwięcej wyrejestrowanych zostało osób w zawodach: sprzedawca sklepowy, kucharz, pracownik obsługi biurowej, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz meblowy i pokrewni, robotnik wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowany, elektromechanik i elektromonter;
- z liczby ofert pracy dostępnych na lokalnym rynku pracy (oferty pochodzące z PUP we Wrześni oraz oferty pracy dostępne w Internecie) rozpatrywanych z punktu widzenia elementarnych grup zawodowych wynika, że w 2019 roku największa liczba ofert pracy dotyczyła pracy w zawodach: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej nie sklasyfikowani, pracownicy obsługi biurowej, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani, kierowcy, operatorzy wózków jezdniowych, kierownicy ds. obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani, inżynierowie elektrycy, technicy mechanicy;
- największy wskaźnik płynności w 2019 roku dotyczył m.in. takich elementarnych grup zawodów jak: inżynierowie mechanicy, specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska, specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej nie sklasyfikowani, ratownicy medyczni;

- zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. W 2019 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 17 elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych m.in.: dealerzy i maklerzy aktywów finansowych, pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej lektorzy języków obcych, ładowacze nieczystości. W 2019 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 20 elementarnych grup zawodów deficytowych m.in.: agenci ubezpieczeniowi, inżynierowie elektrycy, elektrycy budowlani i pokrewni, Technicy elektronicy i pokrewni, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych;
- zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. W 2019 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 3 elementarne grupy zawodów zrównoważonych: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych, operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych, pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni;
- Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto. W 2019 roku odnotowano 10 elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych m.in.: ekonomiści, rolnicy, robotnicy leśni, chemicy, technicy medyczni i dentystyczni. W 2019 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 10 elementarnych grup zawodów nadwyżkowych, m.in. blacharze, analitycy finansowi, pomoce kuchenne, ogrodnicy, barmani, dyrektorzy generalni i zarządzający, kierownicy do spraw logistyki.

Niniejsze opracowanie wskazuje, że część osób bezrobotnych ma trudności w znalezieniu pracy w swoim zawodzie. Pomimo że osoba bezrobotna posiada poszukiwany przez pracodawcę zawód, to często nie spełnia ona innych wymagań postawionych w ofercie pracy np.: odpowiednie doświadczenie, czy inne dodatkowe umiejętności i uprawnienia. Ponadto należy podkreślić, że wśród osób bezrobotnych można zauważyć zjawisko dezaktualizacji ich kwalifikacji zawodowych, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy. Częstym również zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym.

Zadaniem tutejszego Urzędu Pracy jest minimalizowanie negatywnych skutków bezrobocia poprzez wspieranie lokalnych pracodawców oraz osób bezrobotnych. Dlatego dążymy do uzyskiwania jak największej racjonalności i efektywności w wyznaczaniu i realizacji kierunków szkoleń.